



## Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för socialt arbete

4SA711 Socialt arbete med barn, ungdom och familj, 15  
högskolepoäng

Social work with children, young people and families, 15 credits

### Huvudområde

Socialt arbete

### Ämnesgrupp

Socialt arbete och social omsorg

### Nivå

Avancerad nivå

### Fördjupning

A1N

### Fastställande

Fastställd 2012-05-07

Senast reviderad 2018-03-19 av Fakulteten för samhällsvetenskap.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2018

### Förkunskaper

Grundläggande behörighet för studier på avancerad nivå samt särskild behörighet: socialt arbete 90 hp till och med termin 4 samt metodkurs Forskning i socialt arbete, vetenskapsteori och forskningsmetodik 15 hp, i termin 6, socionomprogrammet eller motsvarande, alternativt 120 hp i annat för kursen relevant huvudområde inklusive en metodkurs på kandidatnivå.

### Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

Övergripande mål för kursen punkt 1, 2, 3, 4.

Specifika mål för delkurs 1 punkt 5, 6

Specifika mål för delkurs 2 punkt 7, 8

1. Visa fördjupad kunskap om och kunna tillämpa samhällsvetenskaplig teoribildning i socialt arbete med barn och familj
2. Visa fördjupad kunskap om och kunna kritiskt granska aktuell forskning om den sociala barnavården
3. Analysera och förstå problem och processer i det sociala arbetet med barn och familjer
4. Visa förståelse för betydelsen av ett professionellt förhållningssätt i bemötandet av barn och familjer i utsatta situationer samt visa förmåga att reflektera över eget förhållningssätt i det sociala arbetet inom området

5. Visa fördjupad kunskap om förändringar i synsätt på barn, barndom och föräldraskap och hur barns och familjers livsvillkor varierar utifrån skiftande sociala och politiska förhållanden
6. Självständigt genomföra en analys utifrån relevanta samhällsvetenskapliga teorier och begrepp
7. Visa fördjupad kunskap om, och kunna föreslå och strukturera sociala interventioner för barn och familjer
8. Visa förmåga att planera och genomföra behandlande samtal med fiktiva familjer under handledning.

## Innehåll

Kursen innehåller två delkurser:

### ***Delkurs 1 Barn, ungdom, familj i ett övergripande samhällsperspektiv 7,5 högskolepoäng***

- Förändrade synsätt på barn, familj och föräldraskap
- Livsvillkor för barn och familjer i ett föränderligt samhälle
- Barn och familjer i utsatta situationer
- Samhälleliga institutioner som berör barn och familj
- Teorier om senmodernitet, genus och klass
- Teorier om övergripande samhällsförändringar
- Teori om barndom och barndomssociologi

### ***Delkurs 2 Teorier, metoder, interventioner 7,5 högskolepoäng***

- Systemteori, nätverksteori, familjeteori, kommunikationsteori
- Interventioner för barn och familjer. Förebyggande arbete, utredning och behandling
- Aktuell forskning om utsatta barn, framförallt med fokus på samtal med barn
- Teorier i samtalsmetodik
- Obligatorisk färdighetsträning i samtalsmetodik under handledning

## Undervisningsformer

De undervisningsformer som kan förekomma är föreläsningar, seminarier, samtalsmetodik, grupparbete, enskilt arbete.

## Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursens mål examineras genom fem examinationsuppgifter.

Delkurs 1 omfattar 7,5 hp.

Moment A (1hp) kräver aktivt deltagande vid ett litteraturseminarium där studenten genomför en förberedande uppgift på den litteratur som behandlas vid seminariet.

Moment A bedöms individuellt och med betygen Underkänd eller Godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

Moment B (5hp) är en självständig skriftlig uppgift som innebär att studenten ska genomföra en analys av empiriskt material utifrån relevanta samhällsvetenskapliga teorier och begrepp. Moment B bedöms individuellt med betyget Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

Moment C (1,5 hp) är ett grupparbete där gruppmedlemmarna genomför ett gemensamt övergripande arbete med utgångspunkt från de individuella skriftliga arbetena. Momentet kräver aktivt deltagande i grupparbetet, samt medverkan vid ett seminarium då resultatet av grupparbetet presenteras muntligt. Moment C bedöms individuellt och med betygen

Underkänd eller Godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

För betyget Godkänd på delkurs 1 krävs betyget Godkänd på moment A, Godkänd på moment B och Godkänd på moment C. För betyget Väl godkänd på delkurs 1 krävs betyget Godkänd på moment A, Väl godkänd på moment B och Godkänd på moment C.

Delkurs 2 omfattar 7,5 hp.

Moment D (3hp) kräver aktivt deltagande vid handledd färdighetsträning i samtalsmetodik. Momentet bedöms individuellt och med betygen Underkänd eller Godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

Moment E (4,5 hp) är en självständig skriftlig uppgift som innebär att studenten genomför en analys där erfarenheter från färdighetsträningen i samtalsmetodik relateras till teoretiska begrepp. Förutom skriftlig inlämning redovisas uppgiften muntligt vid ett seminarium. Moment E bedöms individuellt med betyget Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade målen vara uppnådda.

För betyget Godkänd på delkurs 2 krävs betyget Godkänd på moment D och betyget Godkänd på moment E. För betyget Väl godkänd på delkurs 2 krävs betyget Godkänd på moment D, betyget Väl godkänd på moment E.

För betyget Godkänd på hel kurs krävs betyget Godkänd på båda delkurserna. För betyget Väl godkänd på hel kurs krävs betyget Väl godkänd på båda delkurserna.

### Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärderingen genomförs anonymt.

### Kurslitteratur och övriga läromedel

**Litteraturlista Delkurs 1 - Barn, ungdom, familj i ett övergripande samhällsperspektiv 7,5 hp**

#### Obligatorisk litteratur

Andresen, Astri, Ólöf Garðarsdóttir, Monika, Janfelt, Cecilia, Lindgren, Pirjo Markkola & Söderlind, Ingrid (2011) *Barnen och välfärdspolitikern: Nordiska barndomar 1900–2000*. Stockholm: Dialogos, kapitel 4, s. 137–215. (79 s.). ISBN 9789175042343.

Bak, Maren & von Brömssen, Kerstin (red), (2013) *Barndom och migration*. Umeå. Boréa. (valda delar ca 300 s.). ISBN 978-91-89140-82-0.

Bauman, Zygmunt (senaste upplagan). *Arbete, konsumtion och den nya fattigdomen*. Göteborg: Daidalos. (142 s.). ISBN 978-91-7173-369-6.

Corsaro, William A. (senaste upplagan). *The sociology of childhood*. Los Angeles: SAGE. Del 1 och 3. ISBN 978-1-4522-0544-1.

Cunningham, Hugh (2005). *Children and childhood in western society since 1500*. 2. ed. London: Longman. s. 1–17, 171–206 (53 s.). ISBN 9780582784536.

Giddens, Anthony (senaste upplagan). *Modernitet och självidentitet: självet och samhället i den senmoderna epoken*. Göteborg: Daidalos. (277 s.). ISBN 91-7173-126-1.

Hirdman, Yvonne (senaste upplagan). *Genus: om det stabila föränderliga form*. Stockholm. Liber (216 s.). ISBN 91-47-07294-6.

Höjer, Ingrid, Sallnäs, Marie & Sjöblom, Yvonne (2012). *När samhället träder in: barn, föräldrar och social barnvård*. Lund: Studentlitteratur. (302 s.). ISBN 9789144067445.

Tillkommer ett antal artiklar motsvarande ca 50 sidor samt valbar litteratur: på delkurs 1 en skönlitterär bok eller film.

**Litteraturförteckning Delkurs 2 - Teorier, metoder, interventioner 7,5 hp**

**Obligatorisk litteratur**

Andersen, Tom (2011). *Reflekterande processer: samtal och samtal om samtalen*. 5:e uppl. Lund: Studentlitteratur. (237 s.). ISBN 9789188872388.

Johnsen, Astri & Torsteinsson, Vigdis Wie (2015). *Lärobok i familjeterapi*. Lund: Studentlitteratur. (387 s.). ISBN 9789144091730.

Ringborg, Magnus (2010). *Förändrande familjesamtal: En handbok för familjelotsar*. Lund: Studentlitteratur. (121 s.). ISBN 9789144071671.

Øvreeide, Haldor (2010). *Samtal med barn: Metodiska samtal med barn i svåra livssituationer*. 3. rev. uppl. Lund: Studentlitteratur. (227 s.). ISBN 9789144056340.

Tillkommer valbar litteratur: på delkurs 2 ingår att söka fram och läsa en vetenskaplig artikel publicerad i nationell eller internationell tidskrift där aktuell forskning om familjeterapeutiska samtal presenteras.